

سیدحبيب‌الله بهشتی: گرجستان جمهوری کوچکی در قفقاز شمالی است که در تحولات سال ۱۹۹۱ و با فروپاشی اتحاد شوروی از بستر بزرگ‌ترین امپراتوری قرن بیستم بیرون آمد. این کشور را می‌توان از نظر سیاسی پس از جدا شدن از شوروی در ۳ فرآز ارزیابی کرد؛ نخست دوران ادوارد شوراندازه که او را روباه پیر قفقاز می‌نامیدند، دوم دوران میخائیل ساکاشویلی و انقلاب گل رز و سوم، فضای کنونی که گرجستان در اتمسفر روابط سیاسی و اقتصادی آسیای مرکزی و قفقاز عمدتا به گریه‌ای که پنجاه‌های آن را کوتاه کرده‌اند مبدل شده است.

گرجستان از آن جهت برای روسیه اهمیت دارد که یکی از دروازه‌های انتقال نیرو و تجهیزات و حتی کمک‌های مالی به جمهوری‌های قفقازی این کشور است. بارها گزارش‌هایی درباره ارسال کمک و تجهیزات برای نالارام کردن مرزهای جنوب غربی روسیه توسط گرجستان منتشر شده است و چچن، اینگوش و حتی باشقیرستان از این مرزها آسیب‌پذیر بوده‌اند. تحولاتی که در دومینوی انقلاب‌های رنگی در دوران «جرج بوش» پسر در فضای پسانشوروی شهرت یافت در حوزه پیرامونی روسیه را وادار به عکس‌العمل کرد. روسیه‌ای که پس از جنگ افغانستان در هیچ عملیات تهاجمی خارجی وارد نشده بود، درست ۱۰ سال پیش در روز افتتاحیه المپیک پکن در ۱۷ مرداد ۱۳۸۷

بزرگ‌ترین عملیات نظامی برون‌مرزی‌اش از سال ۱۳۵۷ و آغاز و در نقشه جهان ۲ کشور جدید را با نام‌های اوستیای جنوبی و آبخازیا ایجاد کرد؛ جمهوری‌های خودمختاری که به علت اعمال فشارهای سنگین از سوی تفلیس همسواره با دولت مرکزی درگیر بودند این‌بار با حمایت روسیه از چارچوب سیاسی و مرزهای سرزمینی گرجستان جدا شده و به ۲ کشور با مرکزیت تسخینپولی و سوخومی مبدل شدند. این مساله از سوسی غرب با نگرانی دنبال شد اما پیمان ناتو که گرجستان در زرمایش‌های مشترک با آن شرکت می‌کرد عملا نتوانست در مقابل ماشین نظامی روسی از خود واکتش نشان دهد، همانند سناریوی مشابهی که در شبه‌جزیره کریمه در سال ۲۰۱۴ رخ داد و روسیه با حمایت از همه‌پرسی در این منطقه، عامل جدایی کریمه از اوکراین و پیوستن به این کشور شد. اما طرح پیوستن گرجستان به ناتو درست پس از ۱۰ سال از جدایی ۲ جمهوری خودمختار آبخازیا و اوستیای جنوبی مسالما‌ی است که به عنوان یکی از کانون‌های مناقشه میان غرب و روسیه بار دیگر مطرح شده است. در حالی که فروپاشی ناتو از درون به علت ناهماهنگی‌هایی که در غرب وجود دارد قابل پیش‌بینی است اما در حال حاضر این پیمان با گرجستان درباره نحوه پیوستن تفلیس مذاکراتی را انجام داده است. سناریویی که روسیه آن را دنبال می‌کند حتی می‌تواند در جمهوری مولداوی و مقدونیه نیز تکرار شود به طوری که مسکو از اقلیت‌های روس تبار و گروه‌های قومی و مذهبی نزدیک به خود حمایت کرده و آنها را برای اعمال فشار به دولت‌های مرکزی که عمدتا غرب‌گرا هستند تشویق کند. می‌توان این نکته را به وضوح درباره روابط روسیه و آمریکا در مساله اوکراین مشاهده کرد به طوری که واشنگتن برای ضربه زدن به پیکره فرهنگی و تاریخی روسیه از هر ابزاری برای جکردن اوکراین از محوری شرقی کرملین استفاده کرد. این مهم درباره گرجستان با توجه به اهمیت کمتر آن از اوکراین با شدت کمتری انجام شد اما در حال حاضر می‌توان جمهوری‌های بالتیک را نیز آبیستن تغییرات سیاسی دانست. بالتیک یکی از محل‌های درگیری‌های روسیه و آمریکا برای اعمال نفوذ بیشتر است به همین جهت آمریکایی‌ها به دنبال همکاری در شرق اروپا یا به نوعی اروپای جوان هستند که این مساله از سوی روسیه با دقت دنبال می‌شود. روسیه می‌داند که آمریکا برای اعمال محدودیت‌های بیشتر برای مسکو از هیچ اقدامی فروگذار نخواهد کرد به همین جهت حمایت از سیاستمدارانی که چندان به غرب اطمینان ندارند در اوکراین، گرجستان و مولداوی و حتی جمهوری‌های بالتیکی می‌تواند یکی از سیاست‌های روسیه در این مناطق باشد. از سوی دیگر، بخش اروپایی ناتو که می‌داند آمریکا و روسیه برای محدود کردن اروپای پیر بعضا هم‌نظر هستند، قصد دارد ابتکار عمل را در عضوگیری‌های جدید به دست بگیرد تا در صورتی که ناتو به مرحله فروپاشی رسید بتواند صف‌آرایی ارتش مشترک اروپایی را در مقابل روسیه به نمایش بگذارد.

عربستان سعودی در سایه حکومت داری بن سلمان بر شمار دشمنانش می‌افزاید

بندبازی ترامپ بین ریاض و اتاوا

زیبا اکبرزاده: محمد بن‌سلمان، میرانشاد تاج و تخت عربستان سعودی که با طراحی چشم‌انداز ۲۰۳۰ نوید اصلاحات اساسی در حوزه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی را در این کشور بسته و سنتی قبیله‌ای داده است، بار دیگر چنین ادعایی را در سایه تشدید تنش با همپیمان نظامی خود، کانادا زیر سوال برد. حکومت سعودی که اخیرا در سبیل انتقادهای گسترده جامعه جهانی بویژه در زمینه نقض حقوق بشر و بازداشت فعالان مدنی قرار گرفته است، از ۳ روز پیش دست به اقدامات تنبیهی علیه کانادا به دلیل انتقاد حقوق بشری آن کشور از رژیم زده است؛ عربستان سعودی سفیر کانادا را از ریاض اخراج کرد، سفیر خود را فراخواند، هر گونه «رابطه اقتصادی جدید» با کانادا را به حال تعلیق درآورد و همچنین گفت

این پادشاهی حدود ۱۲۰۰۰ دانشجوی عربستانی را که از بورس تحصیلی دولتی استفاده می‌کنند، از کانادا به سایر کشورها انتقال می‌دهد. تحلیلگران این موضع ریاض را تهاجمی، خشمگینانه، شدید و ناامیدکننده توصیف کرده‌اند که به وضوح قصد دارد منتقدان را به سکوت وادار. مقام‌های سعودی مکرر ادعا می‌کنند بیانه کانادا «داخلت آشکار در امور داخلی عربستان» است ولی این استدلال جای تعجب دارد، چرا که این رژیم بویژه در دوران حکومت‌داری بن‌سلمان مداخله‌های خونی بی‌مقومت نقض حقوق بشر در عربستان، تنها از مقام‌های این کشور خواسته است اطلاعات بیشتری مستقیم در امور کشورهای دیگر هیچ ابایی ندارند. «جوست هیلترمان» از مدیران ارشد «گروه بحران بین‌الملل» گفته بود این اقدام ریاض «مانند شلیک کردن به خود است. اگر می‌خواهی درهای کشور را

به روی جهان باز کنی، این کار را نمی‌شود با اخراج سفیر و تعلیق مناسبات تجاری با کشورهایی مانند کانادا انجام داد». در حالی که در بحبوحه تنش میان اتاوا و ریاض، نگاه‌ها به آمریکا برای میانجیگری میان این دو همپیمان سنتی خود دوخته شده است، کاخ سفید تاکنون حاضر به اظهار نظر درباره این بحران نشده و تنها واکتش از سوی یک مقام «ناشناس» در وزارت خارجه این کشور بیان شده که کانادا و عربستان سعودی را «متحدان نزدیک» نامیده است. این مقام ناشناس آمریکایی در بیانه‌ی خود، بدون محکومیت نقض حقوق بشر در عربستان، تنها از مقام‌های این کشور خواسته است اطلاعات بیشتری درباره بازداشت کششگران مدنی و اجتماعی ارائه دهند. در واقع، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا خود پیش‌تر در زمان اعمال تعرفه‌های گمرکی صادرات فولاد و آلومینیوم، رویکرد زورگویانه‌تری

در سالگرد جنگ روسیه و گرجستان «حسن بهشتی‌پور» در گفت‌وگو با «وطن امروز» مطرح کرد

سیگنال‌های روشن مسکو به بروکسل و واشنگتن با اهرم جنگ

می‌کنند. برداشت رئیس‌جمهور گرجستان این بود که با این عملیات ابتکاری غرب را مجبور به حمایت از خود در مقابل روسیه می‌کند در حالی که روسیه پاسخ قاطعی به عملیات گرجستان داد. وی متوجه شد غرب‌ها با آمادگی این را ندارند که به خاطر گرجستان خود را در مقابل روسیه و آن هم در قفقاز جنوبی قرار دهند. غربی‌ها دنبال چنین سیاستی آن هم به طور مستقیم در مقابل روسیه نبودند. علاوه بر این باید این نکته را نیز در نظر داشت که نه‌تنها گرجستان بلکه بسیاری از دولت‌ها و کارشناسان و تحلیلگران انتظار نداشتند روسیه به این شدت و در قالب این عملیات غافلگیرانه همه‌جانبه به گرجستان پاسخ دهد، بنابراین اگر تمام محاسبات رئیس‌جمهور گرجستان اشتباه از آب درآمد. در آن دوران نیز «دمیتری مدودف» رئیس‌جمهور روسیه بوده؛ وی نیز نه‌تنها از این فرصت برای تسبیه و مجازات گرجستان استفاده کرد بلکه بخش‌هایی از خاک این کشور در ساحل دریای سیاه را نیز تصرف کرد و از این طریق فشار بیشتری به تفلیس وارد کرد و علاءروند جداسازی آبخازیا و اوستیا را نیز تسریع کرد.

■ **اما چرا روسیه به این شدت و در قالب یک حمله نظامی همه‌جانبه به گرجستان پاسخ داد؟**

روسیه پس از فروپاشی شوروی بشدت تحت فشار گسترش ناتو بود و کشورهای غربی محیط پیرامونی این کشور و به نوعی حیاط خلوت مسکو را مورد هدف خود قرار داده بودند و برای عقب‌نشینی هر چه بیشتر مسکو تلاش می‌کردند. قفقاز جنوبی یک منطقه بسیار حساس و به لحاظ ژئوپلیتیکی برای مسکو حائز اهمیت است. غرب در سال ۲۰۰۳ با انقلاب رنگی موسوم به گل رز در گرجستان و روی کار آوردن ساکاشویلی ضربه بزرگی به نفوذ مسکو در این منطقه زده

عربستان سعودی در سایه حکومت داری بن سلمان بر شمار دشمنانش می‌افزاید

بندبازی ترامپ بین ریاض و اتاوا

سلطه اقتصادی بر بسیاری از شرکت‌های اروپایی و اتخاذ دیپلماسی «چک کشیدن‌ها و رشوه دادن‌ها» در ماه‌های اخیر از سوی چندین کشور غربی متهم به ماجرابی در کشورهای منطقه شده و در حال کلسنتن از دوستان و افزودن بر دشمنانش است؛ موج بازداشت‌های پیاپی در داخل عربستان که شامل زنان فعال مدنی نیز می‌شود و نیز جنگ خونین ائتلاف تحت رهبری ریاض علیه یمن که باعث کشتار و آواره شدن ده‌ها هزار غیرنظامی در این کشور فقیر عربی شده است. آلمان، اواخر سال گذشته میلادی از زبان وزیر خار‌جاش، اوضاع بحرانی حاصل از جنگ در یمن را نقطه اوج بحران در منطقه توصیف و تاکید کرد لازم است این پیام به طور مشترک از سوی کشورهای اروپایی ارسال شود که ماجراجویی‌های مکرر عربستان «بسادگی

و در سکوت» پذیرفته نخواهد شد. عربستان نیز در واکتش، سفیر خود را از آلمان برای مشورت فراخواند و دولت آلمان نیز فروش سلاح به ریاض را به حالت تعلیق درآورد. از این منظر می‌توان گفت به کاتادا حمله کند. نگاشته‌نماند واکتش شدید سعودی‌ها به انتقادهای کانادا از وضعیت حقوق بشر در عربستان، تنها مصرف داخلی برای دولت کانادا دارد و واکتشی است به انتقادات داخلی از حمایت نظامی اتاوا از جنایات ائتلاف متجاوز؛ سعودی این مقام ناشناس آمریکایی در بیانه‌ی خود، بدون محکومیت نقض حقوق بشر در عربستان، تنها از مقام‌های این کشور خواسته است اطلاعات بیشتری درباره بازداشت کششگران مدنی و اجتماعی ارائه دهند. در واقع، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا خود پیش‌تر در زمان اعمال تعرفه‌های فناوری‌های پیشرفته» در تاریخ خود توصیف کرده بود. عربستان به‌رغم

درخواست حریری برای مداخله

خارجی در امور لبنان

سعد حریری، نخست‌وزیر مکلف لبنان که در یازدهمین هفته از ماموریت خود برای تشکیل دولت در لبنان قرار دارد، سه‌م‌خواهی‌های احزاب را مهم‌ترین چالش در تشکیل دولت جدید عنوان می‌کند. او اخیرا با سفر به فرانسه، از رئیس‌جمهوری این کشور خواسته است با ولیعهد عربستان در راستای تسهیل در تشکیل کابینه جدید در لبنان گفت‌وگو کند. برخی منابع سیاسی عالی‌رتبه لبنانی در گفت‌وگو با روزنامه‌الجمهوری اعلام کردند امانتول مکرون پیش‌تر نیز بنا به درخواست حریری با مسوولان عربستانی در این باره گفت‌وگو کرده بود اما پاسخی از سوی آنها دریافت نکرد.

شلیک بالستیک بدر یک به پادگان سعودی

یگان موشکی ارتش یمن و انصارالله دوشنبه‌شب یک فرودن موشک بالستیک بدر یک را به جنوب عربستان شلیک کردند. منابع یمنی می‌گویند که این موشک بالستیک به سمت پادگان الواجب واقع در منطقه نجران شلیک شده است. یگان موشکی ۱۹ جولای هم یک موشک بالستیک از نوع بدر یک را به فرودگاه جیزان شلیک کرد. مناطق عسیر، نجران و جیزان عربستان سعودی هر از گاهی هدف حملات موشکی ارتش یمن قرار می‌گیرد. این حملات در پاسخ به تهاجم ائتلاف سعودی که از ابتدای سال ۹۴ به یمن شروع شده، انجام می‌شود.

پایان تنش در فیلیپین

با خودمختاری مسلمانان

رئیس‌جمهوری فیلیپین که هفته گذشته قانون بانگسامورو و اعطای خودمختاری به مسلمانان جنوب این کشور را امضا کرد، روز گذشته یکی از این قانون را به رهبر بزرگ‌ترین گروه شبه‌نظامی مسلمان این کشور اعطا کرد. این قانون گامی کلیدی در پایان دادن به یکی از طولانی‌ترین و مرگبارترین درگیری‌های آسیاست. این قانون، توافق صلح سال ۲۰۱۴ میان دولت و جبهه آزادی اسلامی مور را اجرایی می‌کند. جبهه آزادی اسلامی مورو طی این توافق متعهد شد که سرزمینی مستقل را طلب نکند و در ازای خودمختاری، سلاح‌های نیروهایش را تحویل دهد.

العبادی وارد فاز عملی

مبارزه با فساد شد

نخست‌وزیر عراق همان‌گونه که وعده داده بود روز گذشته پرونده شماری از مقام‌های ارشد این کشور از جمله چند وزیر را به کمیته مبارزه با مفاسد اداری و مالی ارجاع داد. همچنین به نقل از منابع عراقی، حیدر العبادی احتمالا برخی مسوولان دولتی و دولت‌های محلی را به دلیل کم‌کاری معلق و برکنار کند. طی یک ماه اخیر مناطق جنوبی عراق شاهد اعتراضات علیه نابسامانی اقتصادی و بیکاری جوانان بوده است.

لیبر من: ارتش سور به احیا شده است

وزیر جنگ رژیم صهیونیستی روز گذشته پس از بازدید از یگان زرهی مستقر در جولان اشغالی، در صفحه شخصی توییتر خود با اذعان به احیای ارتش سوریه، مدعی شد: «یگان زرهی نیروی کوبنده ما است و می‌داند در برابر هر سناریویی چگونه از مرزهایمان دفاع کند». اوینگدور لیبرمن پیش‌بینی کرد وضعیت جولان اشغالی طی روزهای آینده آرام‌تر شود. وی گفت: «از نظر ما، وضعیت آدر سوریه در حال بازگشت به حالت قبل از جنگ است، یعنی حکومت مرکزی و یک شخص مسؤول وجود دارد». این اظهارات در حالی است که مقامات صهیونیستی پیش‌تر از لزوم رفتار کنترل‌بشار اسد از قدرت در سوریه صحبت کرده بودند اما با کنترل نیروهای ارتش و مقاومت سوریه بر مرز جولان اشغالی طی روزهای گذشته، تل‌آویو از موضع خود عقب‌نشینی کرد.

عمران خان رسماً نامزد بست

نخست‌وزیری پاکستان شد

حزب تحریک انصاف پاکستان رسماً عمران خان را به عنوان نامزد این حزب برای بست نخست‌وزیری معرفی کرد. پیروزی عمران خان در انتخابات اخیر همچنین این اطمینان را به حزب تحریک انصاف پاکستان داده که می‌تواند دولت خود را در البت‌های پنجاب و خیبر پختونخواه و همچنین پایتخت پاکستان تشکیل دهد. انتظار می‌رود عمران خان با به دست آوردن ۱۱۶ کرسی مجمع ملی و همچنین جلب حمایت احزاب کوچک‌تر و نامزدهای مستقل به عنوان نخست‌وزیر آتی پاکستان انتخاب شود. از سوی دیگر، ائتلاف احزاب اپوزیسیون علیه‌حزب‌تحریک انصاف پاکستان اعلام کرده است که نامزد خود را برای بست نخست‌وزیری اعلام خواهد کرد.